

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Valtuustoaloite varhaiskasvatuksen henkilöstön vaaterahasta

Sivistyslautakunta 21.04.2026

95/00.01.02/2026

Sosiaalidemokraattien valtuutettun, Eeva Hiilan tekemän ja useiden valtuutettujen kannattamassa valtuustoaloitteessa, varhaiskasvatuksen henkilöstön vaaterahasta todetaan seuraavaa: *"Nykykäytännön mukaan työnantaja ei huolehdi työtehtävissä tarvittavien välttämättömien työvaatteiden tarjoamisesta. Käytäntöä on perusteltua arvioida uudelleen työntekijöiden työhyvinvoinnin näkökulmasta. Tällä hetkellä työntekijät ostavat itse tarvitsemansa työvaatteet ja kengät sekä huolehtivat niiden pesusta ja huollosta. Suomen vaativat sääolosuhteet edellyttävät varhaiskasvatuksen työntekijöiltä kestäviä ja tarkoituksenmukaisia ulkovaatteita ja kenkiä, joiden hankintakustannukset ovat työntekijälle merkittäviä, erityisesti alan matala palkkataso huomioon ottaen."*

Varhaiskasvatuksen henkilöstön vaatetuksesta ei ole erikseen sopimuksissa määrätty, eikä sen vaikutuksista työturvallisuuteen tai terveyteen löydy tutkimuksia.

Virka- ja työpukuista ja suojavaatetuksesta on määräykset kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) VI luvun § 2. Jos työnantaja on velvoittanut viranhaltijan/työntekijän käyttämään työssään tietyn mallista virka-/työpukua tai määriteltyä suojavaatetusta, työnantajan hankkii ja huoltaa tällaisen puvun tai vaatetuksen.

Suojavaate on tarkoitettu annettavaksi työntekijälle tai viranhaltijalle silloin, kun työskentelyolosuhteet ovat jatkuvasti tai pääosan työaikaan erittäin likaiset ja vaatetusta normaalia suuremmissa määrin kuluttavat. Tällä tarkoitetaan märkien, liejuisten, nokisten tai pölyisten lisäksi kuumia, kylmiä tai kosteita olosuhteita. Suojavaate voi olla henkilökohtainen johtuen työtehtävän luonteesta tai työpistekohtainen riippuen tapauskohtaisesta harkinnasta. Kun työntekijä tai viranhaltija työskentelee vain tilapäisesti likaavissa tai vaatetusta normaalia enemmän kuluttavissa olosuhteissa, voidaan työpisteeseen varata yhteisesti käytettäväksi tarkoitettu työpistekohtainen suojavaate.

Kyseisen määritykseen mukaan työntekijällä ei ole velvoitetta hankkia suojavaatteita varhaiskasvatuksen henkilöstölle, vaan kyse on harkinnanvaraisesta edusta, jonka myöntäminen perustuu täysin paikalliseen sopimukseen tai päätökseen.

Varhaiskasvatuksessa työskenteli maaliskuun lopussa n. 310 henkilöä, jota tämä vaateraha koskisi (perhepäivähoitajat, lastenhoitajat, sosionomit, opettajat ja avustajat). Jos vaaterahaa maksettaisiin heille 150 euroa vuodessa, niin tämä tekisi varhaiskasvatuksen budjettiin lisäystä 46 500 euroa vuosittain. Vaateraha on saajalleen veronalaista tuloa.

Kuumakunnista vaateraha on käytössä Hyvinkäällä 6,33 €/kk, Pornaisissa 4,20 €/kk ja Keravalla 12,50 €/kk.

Liukastumisen ehkäisyyn on varhaiskasvatuksessa hankittu työnantajan kustannuksella talokohtaisia ja yhteiskäyttöisiä liukuesteitä kenkiin.

Vaaterahan käyttöön ottamisella saattaisi olla veto- ja pitovoimaan liittyviä vaikutuksia. Mikäli vaateraha otettaisiin käyttöön, se saattaisi saada julkista huomiota, parantaa työnantajamielikuvaa ja siten vaikuttaa hakijamääriin rekrytoinneissa. Vihdin varhaiskasvatuksessa on kuitenkin muita tekijöitä, joilla toivotaan olevan enemmän työhyvinvointiin liittyvää merkitystä kuin vaaterahalla. Näitä tekijöitä ovat esimerkiksi kasvattajaresurssin rinnalla työskentelevän avustavan henkilöstön määrä tukea tarvitsevien lasten ryhmissä, päiväkodeissa työskentelevät varahenkilöt sekä henkilöstölle tarjottavat koulutukset.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön vaaterahan käyttöönotolle ei katsota olevan työhyvinvoinnin, rekrytointien, työntekijöiden veto- ja pitovoiman edistämisen kannalta riittävää vaikuttavuutta.

Toimivalta

Valmistelija

Taina Vainio etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 0444675275

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Ehdotus

Sivistyslautakunta päättää ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy vastauksena valtuustoaloitteeseen seuraavaa ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi: Varhaiskasvatuksen henkilöstön vaaterahan sijaan turvataan ensisijaisesti kunnan lakisääteisen varhaiskasvatuksen taloudelliset resurssit ja toiminnan laatu. Varhaiskasvatuksen talousarviossa vuodelle 2027 ei varata rahaa henkilöstön vaaterahaan.

Päätös

Tiedoksi

Päiväkodin johtajat